

Л. Шемет

**ТВОРЧИСТЬ ВИПУСКНИКІВ ХДАК У СФЕРІ ДИТЯЧОГО
НАРОДНО-ОРКЕСТРОВОГО ВИКОНАВСТВА**

L Shemet

**CREATIVITY OF THE GRADUATES OF KSAC IN THE FIELD
OF CHILDREN'S FOLK AND ORCHESTRAL PERFORMANCE**

У період наближення ювілейних дат завжди набувають актуальності питання досягнень кожного освітнього закладу у сфері навчально-виховної, методичної, наукової, творчої діяльності професорсько-викладацького складу та випускників, що є яскравим показником ефективності його функціонування та перспектив розвитку. У цьому ракурсі доволі цікавим видається дослідження творчості випускників ХДАК (до 1998 р. — ХДІК), які працювали з дитячими оркестрами народних інструментів у системі культури й освіти на базі клубних, позашкільних, навчальних закладів, сприяючи формуванню традицій колективного виконавства, репертуарної політики, організації та методичному забезпеченню навчально-виховного процесу, створенню умов для творчого спілкування тощо.

Ще студенткою 1964 р. організувала дитячий оркестр народних інструментів домрово-балалаєчного складу в с. Комсомольське (Слобожанське) Харківської області В. М. Біленька (заслужений працівник культури України). Упродовж 60 років вона є його незмінним художнім керівником і диригентом, торуючи шлях до успіху та досягнення колективом вагомих результатів у художньо-творчій і музично-просвітницькій роботі завдяки активній концертно-фестивальній діяльності, професійній орієнтації вихованців на музичну галузь, залученню їх до подальшої участі в репетиційному процесі й концертних заходах (випускник 1988 р. В. П. Афанасенко та ін.), тісній співпраці з композиторами, солістами-виконавцями, народно-інструментальними колективами різних регіонів України та деяких європейських країн. Чимало чудових інструментувань зробив випускник 1978 р. О. І. Лученков, який проходив на базі оркестру виробничу практику та після закінчення інституту залишився працювати концертмейстером колективу.

Все своє життя присвятив роботі з дитячими оркестрами народних інструментів випускник ХДІК В. М. Польогов, створивши домрово-балалаєчні колективи при Харківській дитячій музичній школі № 1 ім. Л. В. Бетховена в 1974 р. та Харківській загальноосвітній школі-інтернаті № 12 для дітей з вадами зору в 1982 р. Розроблена ним спеціальна методика навчання гри на народних інструментах дозволяла учасникам оволодівати основними виконавськими прийомами, вивчати оркестрові партії та поєднувати їх у загальному оркестровому звучанні. Вона склала міцне підґрунтя для постійного зростання виконавської майстерності колективу та його численних перемог на різноманітних фестивалях, оглядах, конкурсах протягом багатьох десятиліть.

З ім'ям заслуженого артиста України, випускника 1973 р. В. М. Цицирева пов'язана діяльність оркестру народних інструментів Харківської дитячої музичної школи № 12 ім. К. І. Шульженко, у якій він працював з 1982 р. по 2010 р. Під його керівництвом колектив брав активну участь у різних містечкських заходах та був постійною базою виробничої практики студентів ХДАК.

Серед випускників 1970-х рр. є чимало фахівців, які поповнили викладацький склад закладів середньої спеціальної освіти, долучившись до роботи з оркестровими колективами, зокрема Л. А. Добровольська керувала оркестром народних інструментів училища культури в м. Кам'янець-Подільський, Л. Л. Виготський працював з оркестром народних інструментів у Житомирському культосвітньому училищі, В. Цибенко заснував оркестр народних інструментів «Кобза» при Харківському училищі культури.

Високий рівень професіоналізму продемонстрували наші випускники, працюючи в південних регіонах України, зокрема Л. О. Корольова, яка в 1979 р. очолила дитячий оркестр народних інструментів, що працював спочатку при Севастопольському палаці культури будівників, а з 1991 р. — при Палаці дитинства та юнацтва, й вирізнявся жанрово-стильовим розмаїттям і художньою та технічною складністю виконуваних творів, численними перемогами на фестивалях народної творчості, оглядах-конкурсах, О. В. Комінарець — художня керівниця в 1990-ті рр. оркестрів народних інструментів Палацу творчості учнів та училища культури Миколаєва, що відзначались своєрідністю й майстерністю інтерпретації оркестрової музики, С. В. Осавелюк (Королькова), яка спочатку була учасницею оркестру народних інструментів Шевченківського центру дитячої та юнацької творчості Запоріжжя, а 1996 р. очолила його, провівши певні реформи з удосконалення навчально-виховної та художньо-творчої роботи колективу.

Широкі можливості для застосування професійних умінь та втілення креативних ідей студентам і випускникам нашого закладу вищої освіти надала Харківська дитяча музична школа № 13 ім. М. Коляди, у якій В. Кучинський та А. Моргун у 1994 р. створили оркестр народної музики України, залишившись працювати з колективом після отримання диплому, а А. Алейнікова 2000 р. організувала домрово-балалаечний оркестр, залучивши його до активної концертної діяльності на Харківщині.

Яскравий приклад спадкоємності традицій та їхнього оновлення демонструє випускниця ХДАК 2005 р. Я. Бабенко як художній керівник та диригент оркестру народних інструментів ім. В. А. Комаценка Харківської дитячої школи мистецтв № 2, експериментуючи з тембровим колоритом загального звучання, здійснюючи аранжування зразків класичної, популярної музики, використовуючи мультимедійні засоби в концертних програмах колективу.

Багато років успішно працюють в оркестрі народних інструментів Харківського палацу дитячої та юнацької творчості випускники ХДАК В. Кислинська — автор магістерської дипломної роботи на тему «Дитячі оркестри народних інструментів Харківщини» (2006 р.) та К. Хігушко — артист ансамблю «ЦимБандо» і викладач кафедри народних інструментів (за сумісництвом).

Сучасні випускники також виявляють професійний інтерес до дитячого народно-оркестрового виконавства. Приміром, О. Савченко став художнім керівником та диригентом оркестру народних інструментів Харківської загальноосвітньої школи-інтернату № 12 для дітей з вадами зору, а Т. Богатирьова, Д. Маяцький — викладачами спеціальних класів. Вони гідно вшановують пам'ять засновника цього колективу В. М. Польотова, творчо розвиваючи закладені ним традиції виховання дітей засобами народно-інструментального мистецтва.